

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-*{img]a*, 15 ta' Frar, 2002

Kawla Numru 18
~itazz. Nru. 1751/00JRM

Brian FARRU{IA

vs

**GENERAL NATIONAL
MARITIME TRANSPORT
COMPANY;** John Cassar
White, George Bor[, Lawrence
~iantar, Emanuel Vella, An[elo
Fenech, Avukat Dr. Joseph
Micallef Stafra`e u Anthony
Gafa' Ikoll komponenti l-Kunsill
tal-Malta Drydocks; Spiridione
Aquilina f'ismu proprju u b]ala
Managing Director tal-Malta
Drydocks; John Galea; Joseph
Saliba; Anthony Fabri;

Lawrence Gialanze'; Armando ~efai

Il-Qorti:

Rat l-Att ta' ~itazzjoni mressaq fl-24 t' Awissu, 2000, li bih l-atturi ippremetta:

Illi fit-3 ta' Frar 1995 waqt li l-attur kien qed ja]dem b'inkarigu tal-Malta Drydocks abbord il-vapur "Um el Faroud" li hu proprieta' tas-So`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company, dan l-imsemmi vapur sploda b'rizultat li korra serjament lill-attur flimkien ma']addiema o]rajn kif jirri\ulta mill-anness rapport mediku markat Dok. "BF1";

Illi dan l-in`ident [ara min]abba t-tort u jew negligenza u jew nuqqas ta' osservan\ta tal-prekawzjonijiet me]tiega da parti tal-konvenuti, jew min minnhom jif ji[i pruvat a]jar fit-trattazzjoni tal-kaw\ta;

Illi l-konvenuti [ew interpellati biex jersqu g]all-likwidazzjoni u]las tad-danni sofferti mill-attur izda baqg]u inadempjenti;

G]alhekk l-attur talab lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex g]ar-ragunijiet premissi:

1. Tiddikjara illi l-konvenuti, jew min minnhom, huma responsabbli g]all-korriment li sofra l-attur fit-3 ta' Frar 1995;
2. Tillikwida d-danni sofferti mill-attur u dan jekk hemm bzonn bl-opera ta' periti nominandi;
3. Tikkundanna lill-konvenuti, jew min minnhom, i]allsu lill-attur d-danni kollha hekk likwidati;

Bl-ispejje\ komprizi dawk tal-ittri uffi`jali tat-23 ta' Jannar 1997, tat-3 ta' Frar 1997 u tal-10 ta' Di`embru 1998 kontra l-konvenuti li huma n[unti g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attur, flimkien mad-dokument mehmua mag]ha;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Spiridione Aquilina fit-18 ta' Ottubru, 2000, li biha e``epixxa:

1. Illi preliminarjament huwa mhuwiex il-legittimu kuntradittur stante illi qatt ma]adem ta' Managing Director mal-Malta Drydocks u qatt ma kellu r-rappresentan\ta tal-Malta Drydocks;
2. Illi bla pregudizzju g]as-suespost fi kwalunkwe ka\ kull xog]oli g]amel fil-Malta Drydocks dejjem kien proprju b]ala impjegat tal-Malta Drydocks u g]alhekk f'ismu proprju huwa wkoll mhux il- legittimu kuntradittur;
3. Illi bla pregudizzju g]as-suespost hu ma kienx responsabbli g]all-in`ident mertu ta' din il- kawla u dana la f'ismu proprju u lanqas f'xi kariga okkupata mal-Malta Drydocks u dana billi f'ebda mument ma wera xi forma ta' negligenza jew nuqqas ta' osservanza tal-prekawzjonijiet me]tiega;
4. Salvi e``ezzjonijiet o]ra permessi mil-li[i];

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Spiridione Aquilina¹;

¹ Pa[[. 11-2 tal-pro`ess;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Avukat Joseph Micallef Stafra`e f'ismu proprju fit-23 t'Ottubru, 2000, li biha e`epixxa:

1. Illi hu personalment ma kellu x'jaqsam xejn mal- in`ident g]ax meta dan se]] ma kellu x'jaqsam xejn mal-Malta Drydocks;
2. Illi hu qatt ma kellu u anqas g]andu llum ir-rappresentan\`a tal-Malta Drydocks;
3. Illi, subordinament, hu qatt ma kien]ati, b'ebda mod g]all-in`ident in kwistjoni;
4. Illi g]alhekk it-talbiet, in kwantu diretti kontra l- e`ipjent g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\` kontra l-attur;
5. Salvi e`ezzjonijiet o]ra permessi mil-li[i];

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Avukat Micallef Stafra`e, flimkien mad-dokument mehmu\` mag]ha²;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrkin John Cassar White u l-im]arrkin l-o]rajn membri tal-Kunsill tal-Malta Drydocks fit-23 t'Ottubru, 2000, li biha e`epew:

1. Illi meta se]] l-in`ident mertu tal-kaw\`a huma ma kellhom ebda konnessjoni mat-Tarzna;
2. Illi]lief l-e`ipjent John Cassar White, l-e`ipjenti l-o]ra f'din in-Nota ma kellhomx u ma g]andhomx ir-

² Pa[[. 14 sa 17 tal-pro`ess;

rappresentan\la tal-Malta Drydocks. John Cassar White noe qed je``epixxi b'att separat;

3. Illi l-e``ipjenti f'din in-Nota makellhm ebda]tija g]all-in`ident tal-Um El Faroud;
4. G]alhekk it-talbiet tal-attur in kwantu diretti kontrihom g]andhom ji[u mi`]juda bl-ispejje\ kontra l-istess attur;
5. Salvi e``ezjonijiet o]ra permessi mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-imsemmija m]arrkin membri tal-Kunsill, flimkien mad-dokument mehmu\ mag]ha³;

Rat in-Nota mressqa fit-23 t' Ottubru, 2000, li biha l-im]arrek John Cassar White *nomine* e``epixxa:

1. Illi fil-konfront tal-Malta Drydocks it-talbiet attri`i huma nfondati fil-fatt u fid-dritt billi din ma ta]ti bl-ebda mod g]all-in`ident imsemmi li gara fit-3 ta' Frar 1995 u konsegwentement ma hija responsabbli g]al ebda danni li seta' soffra l-attur. Il-korporazzjoni inkarigat nies kompetenti u ta']ila biex jese gwixxu x-xog]ol fuq il-vapur "Um El Faroud", u provdjet ukoll il-fa`ilitajiet u l-g]odod kollha ne`essarji;
2. Illi l-e``ipjent John Cassar White proprio qiegjed jikkontesta l-kaw\la b'nota ta' e``ezjonijiet separata;
3. Illi, bla pregudizzju g]as-sue``epit, l-e``epjent nomine diga' min-na]a tieg]u, u ming]ajr assunzjoni ta' responsabilita' izda biss *ex gratia*, ikkompensa lill-attur tad-danni sofferti minnu fl-in`ident tat-3 ta' Frar 1995, u

³ Pa[[. 18 sa 21 tal-pro`ess

g]alhekk dan il-]las g]andu jitnaqqas minn kull ammont li jista' talvolta ji[i de`i\ li hu dovut mill-e``epjent nomine;

4. Illi inoltre l-e``epjent nomine jirriserva wkoll li jitlob il-kjamata in kaw\ a ta' persuni o]ra li jistg]u jirrizultaw li ja]tu g]al kollox jew in parti g]all-in`ident in kwistjoni;
5. Salvi e``ezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek John Cassar White *nomine*⁴;

Rat in-Nota mressqa fl-24 t'Ottubru, 2000, li biha l-im]arrek Lawrence Gialanze' e``epixxa:

1. Illi t-talbiet tal-attur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ stante li l-e``ipjent ma huwiex responsabbli g]all-korriment li sofra l-attur u anqas g]ad-danni allegati;
2. Illi fit-tieni lok, u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, i`-`itazzjoni tal-attur hija nulla stante li l- premessi huma vagi u ma jispjegawx kif il-kovenut huwa responsabbli g]all-allegat danni u g]aldaqstant tmur kontra l-artikolu 156 tal-Kap 12 tal-Li[ijiet ta' Malta u dan ai terminu tal-artikolu 789© u (d) tal-istess Kap;
3. Illi fit-tielet lok, u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, it-talbiet tas-so`jeta' attri`i huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ stante li d-disgra\\ja li se]]et [ewwa t-Tarzna li kenet il-kagun tal-korriment tal-attur bl-ebda mod ma tista ti]i attribwita, kemm direttament jew indirettament, g]al xi att ta' tort, negligen\ a jew nuqqas ta' osservanza tal-prekawzjonijiet me]tiega fuq il-post tax-xog]ol da parte tal-konvenut;

⁴ Pa[[. 22 sa 26 tal-pro`ess;

4. Illi fir-raba' lok, u ming]ajr pregudizzju g]as- suespost, fil-
]in li se]]et id-disgra\\ja l-konvenut ma kienx fuq il-lok in
kwistjoni, anqas ma kien gewwa t-Tarzna u g]aldaqstant
ma setg]ax ikkontribwixxa jew kien responsabbli g]al dak
li se]];

Salve e``ezzonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tas-
im]arrek Lawrence Gialanze'⁵;

Rat in-Nota mressqa fil-25 t'Ottubru, 2000, li biha l-im]arrek
Joseph Saliba e``epixxa:

1. Illi fl-ewwel lok in-nuqqas ta' integrita' tal-gudizzju peress
li l-kawla ma [ietx diretta kontra l-kaptan tal-vapur u l-
vapour innifsu u g]alhekk l-e``ipjenti g]andu ji[l lliberat mill-
osservanza tal-gudizzju;
2. Illi fit-tieni lok u ming]ajr pregudizzju g]as-sue``epit, i`-
`itazzjoni hija nulla peress li hija generika, vaga u
nebuluza u tippekka inkwantokke li bi ksur tal-artikolu
156 (1)(a) tal-Kap. 12 tal-Li[ijiet ta' Malta, ma tfissirx
sewwa l-oggett, u dana kif postulati l-premessi. Din l-
e``ezjoni tirrigwarda g]alhekk li kull wie]ed mill-
konvenuti g]andu responsabbilita g]al kollox distintiva u
specjalli\ata u allura ``itazzjoni, kif postulata, ma tfissirx
b'mod `ar u sewwa l-allegata nuqqas ta' responsabbilita
ta' kull wie]ed mill-konvenuti, kif ser ji[i spjegat fil-kors tal-
kawla, u g]alhekk l-e``ipjent g]andu ji[i lliberat mill-
osservanza tal-gudizzju;
3. Illi fit-tielet lok u ming]ajr pregudizzju g]as-sue``epit, fil-
meritu l-e``ipjent ma hux responsabbli g]ad-danni sofferti
mill-attur peress li huwa e`er`ita l-professjoni tieg]u u
xog]jolu b'diligenza u skond l-arti u s-seng]a. In poche

⁵ Pa[[. 28-9 tal-pro`ess;

parole xog]olu g]amlu sewwa u konformement ma' dak li titlob il-Li[i;

4. Illi fir-raba' lok, ming]ajr pregudizzju g]as-sue``epit, u ming]ajr ebda ammissjoni ta' responsabbilita, *dato ma non concesso* li tinstab]tija fl-e`ipjent, huwa m'huwiex unikament responsabbli g]all-in`ident u allura kull responsabbilita g]andha ti]i apporzjonata fid-dawl ta' dak li jiddisponi l-artikolu 1050 (2) tal-Kap. 16 tal-Li[ijiet ta' Malta, u f'dan ir-rigward u bis-sa]]a tal-imsemmi artikolu, l-e`ipjent qieg]ed minn issa jirriserva kull dritt li jsejja] fil-kawla lil kull persuna o]ra li tista' fil-kors ta' dawn il-pro`eduri jirrizulta li g]andha responsabbilita g]all-in`ident in kwistjoni;
5. Salvi, jekk ikun il-ka\, e``ezzonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Joseph Saliba⁶;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Armando ~efai fis-27 t'Ottubru, 2000, li biha e``epixxa:

1. Illi preliminarjament il-konvenut ji`]ad l-allega\\jonijiet kontenuti fi`-`itazzjoni ta' l-attur b]ala infondati fil-fatt u fid-dritt. Dan g]aliex li mhux veru li huwa kellu x'jaqsam la indirettament u lanqas direttament, ma' l-ispluzjoni li se]]et fuq il-vapur Um El Faroud kif allegat fi`-`itazzjoni imsemmija;
2. Illi sussidjarjament u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost, il-konvenut ji`]ad bil-qawwa kollha li huwa

⁶ Pa[[. 31 sa 33 tal-pro`ess;

kien b'xi mod negligenti jew traskurat f'xog]olu fid-data ta' l-in`ident imsemmi fi`-`itazzjoni ta' l-attur. Huwa dejjem qeda dmiru u xog]olu bl-iktar mod akkurat, rett, prudenti, pre`il u dejjem skond l-a]jar seng]a fix-xog]ol tieg]u u bl-ebda mod ma kkontribwixxa g]all-in`ident imsemmi;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Armando ~efai⁷;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek John Galea fis-27 t'Ottubru, 2000, li biha e``epixxa:

1. Illi in kwantu t-talbiet attri`i huma diretti fil-konfront tal-e``ipjent dawn huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-e``ipjent ma kien bl-ebda mod responsabbli g]all-in`ident de quo;
2. Salv e``ezjonijiet ulterjuri hekk kif permessi mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek John Galea⁸;

Rat in-Nota mressqa fit-22 ta' Novembru, 2000, li biha l-im]arrek Anthony Fabri e``epixxa:

1. Illi l-azzjoni attri`i hija preskritta stante li g]addew aktar minn sentejn minn meta se]] l-in`ident mertu ta' din il-kawla;
2. Illi fil-mertu u ming]ajr pregudizzju g]ak dak hawn fuq e``epit, l-e``ipjenti ma g]andu ebda tort jew]tija li b'xi mod tirrendih responsabbli g]all-korriment li l-attur jallega li

⁷ Pa[[. 34 sa 37 tal-pro`ess;

⁸ Pa[[. 39 sa 42 tal-pro`ess;

sofra b]ala konsegwenza ta' l-incident li se]] fil-Malta Dry Docks nhar it-3 ta' Frar 1995 abbord il-vapur *Um El Faroud*, u g]alhekk it-talbiet attri`i inkwantu diretti kontra l-e`ipjenti g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ kontra l-attur;

3. Salvi e`ezzjoniet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Anthony Fabri⁹;

Rat in-Nota mressqa fil-21 ta' Di`embru,, 2000, li biha l-kumpannija m]arrka G.N.M.T.C. e`epiet:

1. Illi t-talbiet tal-attribi fil-konfront tas-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company, huma infondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\, stante li l-ispluzjoni li se]]et fuq il-bastiment tag]ha l-*Um El Faroud* fit-3 ta' Frar 1995 u li]alliet midrb lil Brian Farrugia ma se]]itx min]abba it-tort jew negligenza tas-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company, izda se]]et min]abba in-negligenza u tort tal-Malta Drydocks u/jew l-impjegati tal-Malta Drydocks;
2. Illi bla pregudizzju g]all-ewwel e`ezzjoni, u jekk nonostante l-provi kollha, din l-Onorabbli Qorti tasal g]all-konkluzjoni li s-so`jeta' General National Maritime Transport Company g]andha xi responsabilita g]all-ispluzjoni, is-so`jeta' konvenuta General National Maritime Transport Company ma hix u ma tistax tkun responsabbli g]all-ispluzjoni in toto u g]aldaqstant din l-Onorabbli Qorti g]andha tiffissha l- proporzjon u l-persentagg ta' responsabilita tas-so`jeta' General National Maritime Transport Company g]all-in`ident;
3. Illi bla pregudizzju g]all-ewwel e`ezzjoni jekk din l-Onorabbli Qorti tidde`iedi li s-so`jeta' General

⁹ Pa[[. 46-8 tal-pro`ess

National Maritime Transport Company hija responsabbli b'xi mod fi proporzjon partikolari, l-istess General National Maritime Transport Company ma tistax tkun responsabbli g]all-ammont kollu pagabbli lill-attri`i jekk u/jew kif eventwalment likwidat favur l-attri`i minn din l-Onorabbli Qorti; izda responsabbli biss g]all-]las ta' ammont ekwivalenti g]al dak il-proporzjoni u persentagg li tieg]u din l-Onorabbli Qorti tkun sabet lil General National Maritime Transport Company responsabbli g]all-ispluzjoni;

4. Salv e`ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-kumpannija m]arrka G.N.M.T.C., flimkien ma`-lew[dokumenti mehmu`in mag]ha¹⁰;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-ewwel `lew[e`ezzjonijiet tal-im]arrek Joseph Saliba;

Rat il-verbal tas-smig] tal-25 ta' Jannar, 2001, li fih il-partijiet, wara li saret it-trattazzjoni dwar l-imsemmija e`ezzjonijiet, talbu lill-Qorti ma tg]addix g]all-g]oti tad-de`i]joni tag]ha dwarhom bil-]sieb li huma jfittxu li jirran[aw il-kwestjoni barra l-Qorti;

Rat id-Degriet tag]ha mog]ti waqt is-smig] tad-19 ta' {unju, 2001, li bih ordnat lill-partijiet jirregolaw irwie]hom dwar it-ta]didiet li kienu g]addejjin bejniethom sa `mien stabilit;

Rat il-verbal tas-smig] tal-10 t'Ottubru, 2001, li bih il-Qorti [iet mg]arrfa li l-laqq]at li kienu saru bejn il-kumpanniji m]arrkin ma taw l-ebda frott u li g]alhekk il-kaw`a setg]et tissokta tinstama';

¹⁰ Pa[[. 51 sa 139 tal-pro`ess;

Rat id-Degriet tag]ha tal-10 t'Ottubru, 2001, li bih]alliet il-kawla g]al-lum g]ad-de`i]joni dwar l-ewwel \ew[e``ezzonijiet preliminari tal-im]arrek Joseph Saliba;

Rat in-Nota tal-Osservazzjonijiet imressqa mill-im]arrek Saliba fit-13 ta' Novembru, 2001¹¹, dwar l-imsemmija e``ezzonijiet preliminari;

Rat l-atti kollha tal-kawla;

Ilkunsidrat:

Illi din il-Qorti qieset l-imsemmija e``ezzonijiet fit-tul f'sentenza li ng]atat minnha dalg]odu stess fil-kawla fl-ismijiet **Francis Aquilina et vs Malta Drydocks et** (~itazz. Nru. 1969/00JRM), u g]aliha tag]mel riferenza biex ji[u evitati ripetizzjonijiet bla b`onn. F'dik is-sentenza, u g]ar-ra[unijiet hemm imsemmija, il-Qorti ma laqg]etx l-e``ezzonijiet preliminari mtellg]in mill-istess im]arrek Saliba;

G]al dawn ir-ra[unijiet il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Ti`jad l-ewwel \ew[e``ezzonijiet tal-im]arrek Joseph Saliba b]ala m`humiex mist]oqqa fil-li[i, u tordna li l-kawla tissokta bit-trattazzjoni ta' e``ezzonijiet preliminari o]rajn, fin-nuqqas, bis-smig] tal-provi. L-ispejje\ ta' din id-de`i]joni jit]allsu mill-istess im]arrek.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,

¹¹ Pa[[. 149 sa 151 tal-pro`ess;

15 ta' Frar, 2002

**Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
15 ta' Frar, 2002**